

ויבינו במקרא – פינחס

כה,יא - פינחס בן-אלעזר בן-אהרן הכהן השיב את-המתים מעל בני-ישראל בקנאו את-קנאתי בתוכם ולא-כליתי את-בני-ישראל בקנאתי

יפריד בין התיבות 'בן אלעזר' שלא יאמר 'בן אלעזר' | בתיבות 'בקנאו' ו'קנאתי' ו'בקנאתי' מחמת שהנו"ן בשוא נח ישנה נטייה לבלוע את האל"ף ולקרוא 'בקנאו' ו'קנאתי' ו'קנאתי', ובטעויות האחרונות יש שינוי משמעות גדול.

כה,טו - וישם האשה המגה המדינית קנאי בת-צור ראש אמות בית-אב במדין הוא

יזהר להפסיק בתיבת 'המדינית' יותר ממה שהפסיק בתיבת 'המכה' דאל"ה יובן ש'המדינית' הוא חלק משמה של אותה מכה. | יזהר להפסיק בתיבת 'במדין' יותר ממה שהפסיק בתיבת 'אב' בכדי שיוכן ש'בית אב' הוא בית אב של מדין, ואם לא יעשה כן ישמע שהוא ראש בית אב סתם ומ"מ מקומו כעת הוא במדין.

כו,יד - אלה משפחת השמעוני שגים ועשרים אלה ומאתים

יזהר מאוד להפסיק בתיבת 'אלף' יותר ממה שהפסיק בתיבת 'ועשרים' בכדי שיוכן שמדובר על 22000 ועוד 200, ולא 22 ועוד 1200. ובעה"ר מחמת הניגון בדרגא תביר הרבה נכשלים בזה. וכע"ז יש ליזהר בעוד מספרים בהמשך.

כו,לד - אלה משפחת מנשה ופקדיהם שנים וחמשים אלה ושבע מאות

בעה"ר מחמת הרצון למהר, נובע קושי להפסיק מיד בתיבה שלאחר האתנח גם במקרה שצריך להפסיק, וכגון בפס' דילן, ומפני כך ישנם ש'מוותרים' על האתנח ונותנים את ההפסקה בתיבת 'ופקדיהם'. ומקריאתם מובן שמשפחות בני מנשה יחד עם פקדיהם [מספר מס' המשפחות ומס' הפקודים יחד] היו 25700. וזה ודאי אינו אלא זהו מס' הפקדים לבד, וזה יובן רק אם יטעים את האתנח במקומו.

כה,יא - ובראשי חדשיכם תקריבו עליה ליה-נה פרים בני-בקר שנים ואיל אחד כבשים בני-שנה שבעה תמימים

יזהר להפסיק בתיבת 'שבעה' יותר ממה שהפסיק בתיבת 'שנה', שאם לא יעשה כן יובן מקריאתו שרק השבעה יהיו תמימים, ובאמת כונת הפס' היא שגם הפרים והאיל יהיו תמימים.¹ וממש כע"ז גם בהמשך כט,ב. כמו כן יש ליזהר בתיבה זו לא לבלוע את את העי"ן ולקרוא 'שיבה' והוא שנוי משמעות.

כה,יד - ונספיהם חצי ההין יהיה לפר ושלישת ההין לאיל ורביעת ההין לכבש גיו זאת עלת חדש בחדשו לחדשי השנה

יזהר להפסיק בתיבת 'לכבש' יותר ממה שהפסיק בתיבת 'ההין' שלפניה כמשפט הטרחה שמפסיקה יותר מתביר, ואם לא יעשה כן יובן שמביא רביעת ההין לכבש שהוא מסוג יין, ובעה"ר מחמת ניגון התביר הרבה מאוד נכשלים בזה.

כה,כד - פאלה תעשו ליום לשבעת ימים לחם אשה ריח-ניחוח ליהנה על-עולת התמיד יעשה ונספו

בתיבת 'שבעת' הרבה בולעים את העי"ן ואומרים 'שיבת' ויש ליזהר בזה שכן בטעות זו יש שינוי משמעות מוחלט. וישים לב שתיבה זו חוזרת על עצמה הרבה בפרשה. | יש ליזהר להפסיק בתיבת 'ניחוח' יותר ממה שהפסיק בתיבת 'לחם', ולא כפי שמצוי לטעות מחמת נגינת התביר, ומהטועה נשמע שהריח הוא לה', אך כונת הפס' היא שהלחם שהוא ריח ניחוח, יהיה לה'.

כה,כו - וביום הבכורים בקריבתכם מנחה חדשה ליה-נה בשבעתכם מקרא-חדש יהיה לכם פל-מלאכת עבודה לא תעשו

יפסיק מעט בין התיבות 'מלאכת עבודה' שלא יבלע את העי"ן וישמע 'מלאכה תבודה'. ותיבות אלו חוזרות עוד בהמשך.

כה,כט - עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים

יפסיק מעט לאחר תיבת 'עשרון' [הראשונה] שלא יבלע את העי"ן וישמע 'עישרוני' ותיבות אלו חוזרות עוד בהמשך.

כה,לא - מלמד עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימים יהיו-לכם ונספיהם

יזהר להפסיק בתיבת 'ומנחתו' יותר ממה שהפסיק בתיבת 'התמיד' [דלא כפי המצוי מחמת נגינת התביר], דאל"ה נשמע מקריאתו ש'תעשו' קאי על 'מנחתו' וזה אינו אלא קאי על הנאמר בפס' הקודמים.

כט,יג - והקרבנות עליה אשה ריח ניחוח ליה-נה פרים בני-בקר שלשה עשר אילים שנים כבשים בני-שנה ארבעה עשר תמימים יהיו

יזהר מאוד להפסיק בתיבת 'עשר' [הראשונה] יותר ממה שהפסיק בתיבת 'בקר', שלולי זה ישמע שצריך להביא פרים [ולא התפרשה כאן כמותם] ושלושה עשר 'אילים שנים' דהיינו 13 זוגות אילים, וזהירות זו שייכת גם בפירוט הפרים ביום השני הנקרא בסמוך. וכן בתיבת 'עשר' השנייה יש ליזהר בזה שיפסיק בטרחה יותר ממה שהפסיק בתביר, שאילו כן ישמע שצריך להביא כבשים בני שנה [ולא התפרשה כאן כמותם] ומתוכם רק 14 יהיו תמימים, ומלבד הטעות הזו במנין הכבשים, ישנה עוד טעות שכן ה'תמימים' קאי גם על הפרים והאילים, וזה יובן רק ע"י ההפסקה כנדרש 'לנתק' את ה'תמימים' מ'הכבשים'. וזהירות זו שייכת בכל ימי החג הנקראים בסמוך.

¹ הערת התיקון"ס איש מצליח.

קריאת התורה במנחה של שבת

ל.ג - איש כי ידר ליה נה או השבע שבועה לאסור אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה

ישנו קושי מסוים לבטאות יו"ד בחיריק ובפרט כשהיא בתחילת מילה, ולכן יש לזהר בתיבת 'ידר' [דומה למבטא הרוסים] לא לאמר 'אידור' וכ"ה גם בתיבת 'יסלח' שחוזרת על עצמה הרבה בהמשך הפרשה וכן בתיבת 'יתחטא' שמובאת עוד כמה פעמים בהמשך הפרשה.² | בעברית המדוברת כיום אומרים את תיבת 'לאסר' עם סגול באל"ף אך האמת היא שהיא מנוקדת בשוא נח, ומ"מ כמדומה אין בזה שינוי משמעות.

ל.ד - ואשה כי תדר ליה נה ואסרה אסר בבית אביה בנעריה

בתיבת 'ואשה' ראוי להדגיש השי"ן, ובפרט בפרשה זו שנכתבה תיבה זו הרבה פעמים, וכן נכתבה גם תיבת 'אשה' במובן של 'איש שלה', וחוזר מהמפיק בה"א שמבדיל ביניהם שודאי שחשוב מאוד להדגישו, ישנו גם הבדל בדגש שבשי"ן, ולכן ראוי מאוד להדגיש גם את ההבדל הזה.³ ותיבה זו חוזרת הרבה בפרשתינו. | בתיבת 'אביה' ישנם טועים לקורא את הו"ד כאילו כתוב אביה, וזוהי טעות גמורה שהו"ד אינה נקראת כלל, [ככל יו"ד לא מנוקדת שבאה לאחר חיריק], ויש לקרוא את זה כאילו כתוב אביה [כמובן ללא רווח]. והוא שינוי משמעותי גמור שכן אביה הוא שם אדם.⁴ [או זכר כגון בדה"י א ג, או נקבה כגון בדה"י א ב, כד].

ל.יד - כל גדר וכל שבועת אסר לענת נפש אישה יקימנו ואישה יפגנו

בתיבת 'לענת' יזהר להדגיש הנו"ן שיובן שזה מלשון עינוי ולא מלשון עניית תשובה. | בתיבות 'יקימנו' 'יפגנו' יזהר להדגיש את הנו"ן, שברפה פירושו יקים/יפר אותנו וכאן שהוא בדגש פירושו יקים/יפר אותו.

² ואגב גררא אבוא אעיר שבעה"ר ישנה טעות דומה נפוצה מאוד באומרנו בכל יום פעמיים באהבה 'שמע ישראל' שהרבה נכשלים ואומרים 'אישאל', וכן בפס' ה' מלך הרבה טועים ואומרים 'אימלוך'.

³ ואגב אציין סימן פשוט לקורא בתורה להבחין בין התיבות הנ"ל תוך כדי קריאה בתורה, שבכל מקום שבאה יו"ד לאחר האל"ף אזי אין דגש בשי"ן וישנו מפיק בה"א, וכשאינן יו"ד לאחר האל"ף הוא להפך.

⁴ הערת ידי"ן בנש"ק הרב יאיר בן שמעון שליט"א.